

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 11.7.2024
COM(2024) 293 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**referitor la situația pregătirilor pentru punerea în aplicare deplină a regulamentelor
privind interoperabilitatea, prezentat în conformitate cu articolul 78 alineatul (5) din
Regulamentul (UE) 2019/817 și cu articolul 74 alineatul (5) din
Regulamentul (UE) 2019/818**

1. Introducere

Regulamentele¹ de instituire a cadrului de interoperabilitate au intrat în vigoare la 11 iunie 2019 și au stabilit dispozițiile juridice privind dezvoltarea, gestionarea datelor și monitorizarea portalului european de căutare (ESP), serviciul comun de comparare a datelor biometrice (BMS comun), registrul comun de date de identitate (CIR), detectorul de identități multiple (MID) și registrul central de raportare și statistici (CRRS). Interoperabilitatea aduce economie de scară și eficiență arhitecturii informatice a UE în domeniul migrației, frontierelor și securității și, prin interconectarea bazelor sale de date, stabilește noi caracteristici fără a fi necesară colectarea mai multor date. Printre aceste caracteristici se numără o mai bună detectare a fraudei de identitate, noi mijloace de identificare a resortisanților țărilor terțe fără documente de identificare adecvate și o modalitate rapidă și eficientă de verificare încrucișată a sistemelor în scopul prevenirii, depistării sau investigării infracțiunilor de terorism sau a altor infracțiuni grave. Interoperabilitatea sistemelor de informații ale UE instituie, de asemenea, mecanisme de control al calității datelor pentru a preveni, a detecta și a aborda problemele legate de calitatea datelor, facilitând exercitarea de către Uniune a obligației sale pozitive în temeiul legislației privind protecția datelor de a se asigura că datele introduse în sisteme sunt exacte și actualizate.

Regulamentele mandatează Comisia, în cooperare cu Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Lărgă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA), să monitorizeze și să evalueze stadiul punerii în aplicare. În conformitate cu aceste cerințe, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului rapoarte anuale privind stadiul pregătirilor pentru punerea deplină în aplicare a regulamentelor. Acest al patrulea raport acoperă perioada cuprinsă între octombrie 2022 și noiembrie 2023.

Punerea în aplicare a regulamentelor depinde de punerea în aplicare corespunzătoare a sistemelor subiacente care fac parte din cadrul de interoperabilitate. Deși livrarea cu întârziere a Sistemului de intrare/ieșire (EES) la nivel central de către contractantul eu-LISA rămâne un factor de risc pentru punerea în aplicare corespunzătoare a regulamentelor, măsurile de remediere luate de eu-LISA dau roade. Acțiunea agenției a permis continuarea activității cu contractantul existent și a reușit să deblocheze problemele legate de punerea în aplicare a proiectului. Lansarea cu succes a produsului viabil minim² al EES reprezintă un pas decisiv către intrarea în funcțiune a EES. În

¹ Regulamentul (UE) 2019/817 privind instituirea unui cadru pentru interoperabilitatea dintre sistemele de informații ale UE în domeniul frontierelor și al vizelor și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1726 și (UE) 2018/1861 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Deciziilor 2004/512/CE și 2008/633/JAI ale Consiliului; și Regulamentul (UE) 2019/818 privind instituirea unui cadru pentru interoperabilitatea dintre sistemele de informații ale UE în domeniul cooperării polițienești și judiciare, al azilului și al migrației și de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/1726, (UE) 2018/1862 și (UE) 2019/816. În întregul raport, aceste regulamente sunt denumite „regulamentele”.

² În mai 2023, eu-LISA a elaborat o nouă strategie de rezoluție prin creșterea nivelului de interacțiune cu directorii generali ai consorțiului de proiect, pentru a asigura angajamentul acestora și alocarea resurselor, prin implementarea unei abordări graduale de „acumulare”, cu un calendar mai sigur și cu metode de lucru mai flexibile. Noua abordare privind produsul viabil minim (MVP), aprobată de Consiliul de administrație al eu-LISA, urmărește să stabilizeze punerea în aplicare a EES, concentrându-se asupra aspectelor care ar adăuga valoare pentru

plus, Consiliul Justiție și Afaceri Interne din octombrie 2023 a aprobat foaia de parcurs pentru abordarea privind noile valuri, permițând sistemelor de informații ale UE și componentelor de interoperabilitate să intre în funcțiune într-o serie de patru valuri consecutive (primul val în al doilea semestru al anului 2024, al doilea val în prima jumătate a anului 2025, al treilea val la jumătatea anului 2025 și al patrulea val la sfârșitul anului 2026). Abordarea bazată pe valuri creează claritatea atât de necesară pentru toate părțile interesate cu privire la calea de urmat pentru anii următori.

Între timp, lucrările privind punerea în aplicare a regulamentelor continuă să înregistreze progrese în toate statele membre, în țările asociate spațiului Schengen și în agențiile UE. Întrucât proiectul de interoperabilitate impune tuturor părților interesate să lucreze în mod coordonat pentru a evita întârzierile într-un stat membru care ar afecta toate părțile, Comisia monitorizează îndeaproape și sprijină disponibilitatea fiecărui stat membru pentru momentul în care componentele de interoperabilitate intră în funcțiune.

2. Situația actuală a sistemelor cadrului de interoperabilitate

În cadrul de interoperabilitate, noile sisteme de informații la scară largă ale UE, Sistemul de intrare/ieșire³, Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS)⁴, Sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare ale resortisanților țărilor terțe (ECRIS-TCN)⁵, sistemele de informații ale UE deja existente, dar revizuite – Sistemul de

utilizatorii finali și ar accelera pregătirile acestora. Prima versiune a MVP, lansată la sfârșitul lunii iulie 2023, este primul pas al strategiei de rezoluție. Etapele ulterioare se concentrează asupra reluării activităților de testare ale statelor membre și asupra modernizării MVP, îmbunătățind calitatea produsului.

³ Regulamentul 2017/2226 de instituire a Sistemului de intrare/ieșire (EES) pentru înregistrarea datelor de intrare și de ieșire și a datelor referitoare la refuzul intrării ale resortisanților țărilor terțe care trec frontierele externe ale statelor membre, de stabilire a condițiilor de acces la EES în scopul aplicării legii și de modificare a Convenției de punere în aplicare a Acordului Schengen și a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008 și (UE) nr. 1077/2011 (JO L 327, 9.12.2017, p. 20).

⁴ Regulamentul (UE) 2018/1240 de instituire a Sistemului european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS) și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1077/2011, (UE) nr. 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 și (UE) 2017/2226 (JO L 236, 19.9.2018, p. 1).

⁵ Regulamentul (UE) 2019/816 de stabilire a unui sistem centralizat pentru determinarea statelor membre care dețin informații privind condamnările resortisanților țărilor terțe și ale apatrizilor (ECRIS-TCN), destinat să completeze sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare, și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1726 (JO L 135, 22.5.2019, p. 1).

informații Schengen (SIS)⁶ și Sistemul de informații privind vizele (VIS)⁷, precum și Eurodac – vor interacționa prin intermediul componentelor de interoperabilitate nou înființate și al instrumentului de raportare statistică. Calendarul descris mai sus înregistrează în prezent progrese constante în ceea ce privește intrarea treptată în funcțiune a sistemelor de informații ale UE noi și revizuite.

La 7 martie 2023, a fost atinsă o etapă importantă odată cu intrarea în funcțiune a SIS reînnoit, ca prim element al cadrului de interoperabilitate. Noutățile reprezentate de noile tipuri de semnalări, mai multe categorii de date și funcționalitățile de cooperare consolidată îmbunătățesc securitatea și gestionarea frontierelor în spațiul Schengen. Acest lucru se realizează prin furnizarea de instrumente suplimentare pentru combaterea criminalității și a terorismului, pentru găsirea persoanelor dispărute și pentru protejarea persoanelor vulnerabile. SIS reînnoit permite, de asemenea, prevenirea și descurajarea migrației ilegale și protejarea drepturilor cetățenilor. La 25 iulie 2023, Cipru a demarat utilizarea SIS, devenind a treizeci și una țară membră care utilizează acest sistem.

Au fost adoptate 15 acte de punere în aplicare și acte delegate necesare pentru punerea în funcțiune a EES⁸. Deși proiectul a înregistrat întârzieri semnificative, punerea în aplicare a sistemului intră în prezent în etapele finale, atât la nivel central, cât și la nivel național. Strategia de rezoluție elaborată de eu-LISA pentru a depăși întârzierile proiectului dă roade. Lansarea cu succes a produsului viabil minim al EES este un prim pas important care permite testarea tehnică și operațională a sistemului. Pentru a atenua impactul intrării în funcțiune a EES asupra punctelor de trecere a frontierei, Comisia a discutat cu eu-LISA și cu statele membre privind măsuri de precauție, în timp ce Frontex dezvoltă o aplicație mobilă care permite înregistrarea prealabilă a datelor resortisanților țărilor terțe. Manualul practic EES a fost deja comunicat statelor membre pentru a sprijini formarea autorităților naționale. În plus, lansarea site-ului EES cu informații pentru călători și pregătirea unei campanii de informare privind EES care să însoțească începerea operațiunilor vor facilita înțelegerea noilor proceduri la frontierele externe. EES și BMS comun

⁶ Regulamentul (UE) 2018/1860 privind utilizarea Sistemului de informații Schengen pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 312, 7.12.2018, p. 1);

Regulamentul (UE) 2018/1861 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen (SIS) în domeniul verificărilor la frontiere, de modificare a Convenției de punere în aplicare a Acordului Schengen și de modificare și abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1987/2006 (JO L 312, 7.12.2018, p. 14);

Regulamentul (UE) 2018/1862 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen (SIS) în domeniul cooperării polițienești și al cooperării judiciare în materie penală, de modificare și de abrogare a Deciziei 2007/533/JAI a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1986/2006 al Parlamentului European și al Consiliului și a Deciziei 2010/261/UE a Comisiei (JO L 312, 7.12.2018, p. 56).

⁷ Regulamentul (UE) 2021/1134 de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (CE) nr. 810/2009, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1860, (UE) 2018/1861, (UE) 2019/817 și (UE) 2019/1896 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziilor 2004/512/CE și 2008/633/JAI ale Consiliului, în scopul reformării Sistemului de informații privind vizele (JO L 248, 13.7.2021, p. 11).

⁸ În cadrul Comisiei este în curs de pregătire un act de punere în aplicare care stabilește norme privind o funcționalitate pentru gestionarea centralizată a listelor autorităților atât pentru Sistemul de intrare/ieșire, cât și pentru Sistemul de informații privind vizele.

fac parte în prezent din primul val de punere în aplicare a cadrului de interoperabilitate și se preconizează că vor intra în funcțiune în a doua jumătate a anului 2024.

În ceea ce privește ETIAS, sunt în curs de desfășurare activități de punere în aplicare. Dintre cele 31 de acte de punere în aplicare și acte delegate care trebuie adoptate, cinci acte urmează să fie adoptate, iar trei acte sunt în curs de finalizare înainte de a fi adoptate. Două dintre celelalte acte delegate (privind durata perioadelor de tranziție și de grație) pot fi adoptate numai după începerea ETIAS. Este în curs de pregătire o campanie globală de comunicare, care include un site web dedicat ETIAS, pentru ca persoanele care călătoresc în Europa să fie informate în mod adecvat și în timp util cu privire la noile cerințe în materie de călătorii. ETIAS, împreună cu ESP și CIR, fac parte din al doilea val, care ar trebui să intre în funcțiune în prima jumătate a anului 2025.

Dezvoltarea ECRIS-TCN înregistrează progrese. A fost adoptat actul de punere în aplicare prin care se stabilesc măsurile pentru dezvoltarea tehnică și punerea în aplicare a sistemului centralizat de identificare a statelor membre care dețin informații privind condamnările resortisanților țărilor terțe și ale apatrizilor. În prezent, eu-LISA pune în aplicare sistemul. ECRIS-TCN, împreună cu ESP, CIR și BMS comun pentru ECRIS-TCN, vor intra în funcțiune în al treilea val, care este prevăzut pentru jumătatea anului 2025.

Lucrările privind revizuirea VIS sunt în curs de desfășurare de la adoptarea Regulamentului (UE) 2021/1134 de modificare. Accentul se pune în prezent pe pregătirea legislației secundare necesare pentru dezvoltarea VIS revizuit. Șase din 12 acte au fost adoptate. VIS revizuit, împreună cu MID, ultima componentă a interoperabilității, vor intra în funcțiune în al patrulea val (a doua jumătate a anului 2026). Odată cu finalizarea MID, va începe perioada de tranziție aplicabilă detectorului de identități multiple⁹.

Regulamentele se vor aplica și sistemului Eurodac revizuit¹⁰.

3. Stadiul implementării interoperabilității de către Comisie

Regulamentele conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate și acte de punere în aplicare pentru a completa și a implementa anumite aspecte tehnice detaliate ale regulamentelor. Unele dintre aceste acte sunt necesare pentru a-i permite pe deplin eu-LISA să înceapă conceperea și dezvoltarea componentelor în contextul arhitecturii generale a sistemului, în special întrucât acest lucru necesită definirea specificațiilor tehnice și pregătirea procedurilor de achiziții pentru a

⁹ Articolul 69 din Regulamentul (UE) 2019/817 și articolul 65 din Regulamentul (UE) 2019/818.

¹⁰ Regulamentul (UE) 2024/1358 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind instituirea sistemului „Eurodac” pentru compararea datelor biometrice în scopul aplicării eficiente a Regulamentelor (UE) 2024/1351 și (UE) 2024/1350 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Directivei 2001/55/CE a Consiliului și al identificării resortisanților din țări terțe și a apatrizilor în situație de ședere ilegală și privind cererile de comparare cu datele Eurodac prezentate de autoritățile de aplicare a legii din statele membre și de Europol cu scopul de a asigura respectarea legii, de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/1240 și (UE) 2019/818 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 603/2013 al Parlamentului European și al Consiliului

colabora cu contractanții. Alte acte sunt necesare pentru a stabili norme tehnice care să faciliteze punerea în aplicare pe teren de către autoritățile competente, de exemplu prin utilizarea unor formulare-tip și a unor proceduri de cooperare pentru a face față incidentelor de securitate.

Actele sunt adoptate în strânsă cooperare cu statele membre și cu agențiile relevante, precum și cu Parlamentul European și Consiliul UE și sunt discutate în cadrul comitetelor și al grupurilor de experți care au fost instituite în acest scop. Toate actele necesare pentru dezvoltarea interoperabilității au fost adoptate (trei acte delegate și zece acte de punere în aplicare). Ca urmare a adoptării Regulamentului revizuit privind VIS¹¹, a regulamentului privind modificările subsecvente aduse VIS¹² și a regulamentelor privind modificările subsecvente aduse ETIAS¹³, la 7 iulie 2021, au trebuit revizuite trei acte¹⁴. În prezent, noile texte sunt considerate stabile și aproape de adoptarea lor finală. Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei pentru o perioadă de cinci ani prin regulamente. Din cauza întârzierilor cauzate de proiectul EES și a efectului acestuia asupra punerii în funcțiune a componentelor de interoperabilitate, Comisia a solicitat o extindere a competențelor delegate. Aceasta este singura modalitate de a garanta că perioada de tranziție prevăzută pentru portalul european de căutare¹⁵ și perioada de tranziție pentru detectarea de identități multiple¹⁶ ar putea fi prelungite, dacă este necesar.

În temeiul articolului 77 din Regulamentul (UE) 2019/817 și al articolului 73 din Regulamentul (UE) 2019/818, Comisia este, de asemenea, mandată să pună la dispoziție un manual practic pentru implementarea și gestionarea componentelor de interoperabilitate. Manualul este vital pentru a sprijini utilizatorii sistemelor de informații ale UE (cum ar fi autoritățile de frontieră, autoritățile din domeniul vizelor, autoritățile din domeniul imigrației și autoritățile de aplicare a legii) cu orientări gata de utilizare și ușor de folosit pentru utilizarea funcționalităților puse la dispoziție prin interoperabilitate. Manualul este elaborat de Comisie în strânsă cooperare

¹¹ Regulamentul (UE) 2021/1134 în scopul reformării Sistemului de informații privind vizele (JO L 248, 13.7.2021, p. 11).

¹² Regulamentul (UE) 2021/1133 în ceea ce privește stabilirea condițiilor de acces la celelalte sisteme de informații ale UE în scopuri legate de Sistemul de informații privind vizele (JO L 248, 13.7.2021, p. 1).

¹³ Regulamentul (UE) 2021/1150 de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/1862 și (UE) 2019/818 în ceea ce privește stabilirea condițiilor de acces la alte sisteme de informații ale UE în scopuri legate de Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (JO L 249, 14.7.2021, p. 1);

Regulamentul (UE) 2021/1151 de modificare a Regulamentelor (UE) 2019/816 și (UE) 2019/818 în ceea ce privește stabilirea condițiilor de acces la alte sisteme de informații ale UE în scopuri legate de Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (JO L 249, 14.7.2021, p. 7);

Regulamentul (UE) 2021/1152 de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1860, (UE) 2018/1861 și (UE) 2019/817 în ceea ce privește stabilirea condițiilor de acces la alte sisteme de informații ale UE în scopuri legate de Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (JO L 249, 14.7.2021, p. 15);

¹⁴ C(2021)4982 de completare a Regulamentului (UE) 2019/817 cu norme detaliate privind funcționarea registrului central de raportare și statistici, C(2021)5052 de stabilire a detaliilor tehnice ale profilurilor utilizatorilor portalului european de căutare și C(2021)6176 de stabilire a normelor tehnice pentru crearea de conexiuni între datele provenite de la diferite sisteme de informații ale UE.

¹⁵ Articolul 67 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/817 și articolul 63 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/818.

¹⁶ Articolul 69 alineatul (8) din Regulamentul (UE) 2019/817 și articolul 65 alineatul (8) din Regulamentul (UE) 2019/818.

cu statele membre, eu-LISA, Europol, Frontex și Agenția pentru Drepturi Fundamentale. În cursul perioadei de raportare, au fost organizate șapte reuniuni ale grupurilor de experți și trei reuniuni ale grupurilor comune de experți pentru a promova înțelegerea comună și pentru a elabora proceduri și recomandări standard care urmează să fie introduse în manual. Prima versiune a manualului practic privind interoperabilitatea este planificată să fie finalizată până la jumătatea anului 2024.

De asemenea, Comisia elaborează o versiune digitală, ușor de navigat a manualelor, pentru a răspunde mediului de lucru din ce în ce mai complex al utilizatorilor sistemelor de informații ale UE. Datorită adăugării de caracteristici, cum ar fi legăturile care necesită verificare manuală, utilizatorii vor trebui să efectueze operațiuni care implică uneori mai multe sisteme de informații și componente de interoperabilitate în același timp. Instrumentul de diseminare online¹⁷ care este în curs de înființare va interconecta toate secțiunile din manual, astfel încât utilizatorii să poată naviga prin intermediul acestora din perspectiva sistemelor (de exemplu, EES sau ETIAS) sau din perspectiva utilizatorilor finali (de exemplu, polițist de frontieră sau ofițer de poliție). În funcție de rolul utilizatorilor, informațiile și procedurile vor fi filtrate pentru a afișa numai informațiile relevante pentru utilizatorul respectiv. Manualele privind SIS, EES, ETIAS și interoperabilitatea vor fi puse la dispoziție prin instrumentul de diseminare înainte de al doilea trimestru al anului 2024.

4. Situația implementării interoperabilității de către statele membre și agențiile Uniunii

Regulamentele stabilesc cadrul de guvernare format din Consiliul de administrație al programului de interoperabilitate¹⁸ și Grupul consultativ pentru interoperabilitate¹⁹ pentru a asigura proiectarea și dezvoltarea adecvată a componentelor și instrumentelor de interoperabilitate. Ambele organisme se află sub egida eu-LISA, Comisia fiind membră a ambelor. Implementarea tehnică a regulamentelor este discutată în cadrul acestor organisme, iar progresele sunt monitorizate prin intermediul unui chestionar lunar/bilunar privind pregătirile tehnice la nivelul statelor membre și al agențiilor relevante ale UE.

Pentru a evalua stadiul punerii în aplicare dincolo de pregătirile tehnice, Comisia organizează periodic forumul privind implementarea noii arhitecturi pentru sistemele de informații ale UE în materie de frontiere, migrație și securitate. Forumul este precedat de un chestionar adresat tuturor statelor membre și agențiilor relevante ale UE pentru a măsura nivelurile de punere în aplicare. În cursul perioadei de raportare, Comisia a organizat două forumuri (decembrie 2022, noiembrie 2023) și a lansat două chestionare (noiembrie 2022 și aprilie 2023).

¹⁷ Instrumentul de diseminare este un site web al cărui acces este limitat la comunitatea utilizatorilor sistemelor cărora li se aplică manualele și este găzduit de serviciul informatic al Comisiei (DIGIT).

¹⁸ Articolul 54 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/817 și Regulamentul (UE) 2019/818.

¹⁹ Articolul 75 din Regulamentul (UE) 2019/817 și articolul 71 din Regulamentul (UE) 2019/818.

A putut fi identificat un mic grup de state membre fruntașe, în timp ce celelalte state membre înregistrează progrese mai modeste. Acest lucru nu reprezintă încă un motiv de îngrijorare, dar va fi monitorizat îndeaproape pentru a asigura pregătirea la timp a tuturor statelor membre. Pentru prima dată, chestionarul din aprilie 2023 s-a axat, de asemenea, pe măsurile luate la nivel național pentru a se pregăti pentru verificarea manuală a legăturilor dintre datele din diferitele sisteme de informații ale UE, care reprezintă cea mai mare modificare a operațiunilor comerciale curente pentru autoritățile implicate. Aproximativ o treime dintre statele membre și țările asociate spațiului Schengen au început să dezvolte programe informatice naționale în acest scop. Mai multe state membre ar prefera ca eu-LISA să dezvolte un instrument central în acest scop, iar în cursul perioadei de raportare a fost depusă o cerere de dezvoltare a acestuia. În plus, mai multe state membre planifică un anumit nivel de centralizare pentru a efectua verificarea manuală într-un mod mai eficient, ceea ce reprezintă un pas salutat de Comisie.

Comisia continuă să monitorizeze progresele înregistrate de statele membre în ceea ce privește punerea în aplicare pentru a identifica din timp domeniile care ar putea constitui motive de îngrijorare și pentru a asigura pregătirea pentru începerea funcționării sistemelor de informații ale UE și interoperabilitatea acestora. În cursul perioadei de raportare, Comisia a organizat, cu sprijinul eu-LISA, 56 de reuniuni cu statele membre, cu țările asociate spațiului Schengen, cu agențiile UE și cu transportatori.

5. Nevoi în materie de formare

În cursul perioadei de raportare, Comisia a sprijinit cursurile de formare legate de interoperabilitate organizate de CEPOL²⁰. În perioada de raportare au fost organizate șase cursuri. Trei webinare privind utilizarea interoperabilității pentru a facilita accesul autorităților de aplicare a legii la date și trei cursuri de o săptămână, două privind regulamentele privind interoperabilitatea în general și un curs specific privind MID și operațiunile conexe.

Întârzierile și reprogramarea intrării în funcțiune a sistemelor de informații revizuite și noi ale UE vor afecta, de asemenea, programul de formare în materie de interoperabilitate. Acesta este deosebit de relevant pentru formarea pregătitoare pentru punerea în funcțiune a MID. MID este ultima componentă de interoperabilitate care intră în funcțiune, dar are cel mai mare impact asupra operațiunilor comerciale din statele membre și Frontex. Pentru a pregăti în mod corespunzător utilizatorii finali, CEPOL va organiza cursuri axate pe procesul MID și pe gestionarea legăturilor.

Comisia elaborează în prezent materiale de formare privind interoperabilitatea pentru a sprijini aceste activități de formare. Este în curs de elaborare un program de formare detaliat care să acopere toate aspectele legate de interoperabilitate, precum și sesiuni de formare mai scurte și mai personalizate pentru diferitele comunități de utilizatori.

²⁰ Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii.

6. Fonduri UE

Cheltuielile din timpul perioadei de raportare sunt mai mici decât sumele estimate în fișa financiară legislativă și până în prezent nu s-a identificat niciun risc de depășire a acestora. Conform celui mai recent raport al eu-LISA privind progresele înregistrate în materie de interoperabilitate²¹, 32,5 milioane EUR au fost plătite contractanților, iar până în prezent au fost contractate 60,6 milioane EUR pentru activități de dezvoltare și de punere în aplicare.

Statele membre sunt încurajate să utilizeze pe deplin resursele disponibile prin programele lor din cadrul Fondului pentru securitate internă pentru perioada 2014-2020, până la expirarea termenului de eligibilitate a cheltuielilor, și anume 30 iunie 2024. De asemenea, statele membre sunt încurajate să utilizeze resursele pentru dezvoltarea și punerea în aplicare în continuare a interoperabilității sistemelor de informații ale UE disponibile în cadrul programelor lor, finanțate prin acțiunile Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (IMFV) pentru dezvoltarea și punerea în aplicare în continuare a interoperabilității sistemelor de informații ale UE.

7. Concluzie

Punerea în aplicare a interoperabilității reprezintă o parte esențială a arhitecturii informatice îmbunătățite pentru sistemele de informații ale UE noi și modernizate, facilitând nu numai accesul mai rapid, mai eficient și sistematic la date al autorităților de frontieră, autorităților din domeniul vizelor, autorităților din domeniul imigrației și al autorităților de aplicare a legii, ci și permițând trecerea mai ușoară și mai sigură a frontierelor pentru milioanele de resortisanți ai țărilor terțe care vizitează Uniunea Europeană în fiecare an.

Raportul arată că s-au înregistrat progrese constante în perioada octombrie 2022 - noiembrie 2023. Comisia se află în etapele finale de adoptare a trei acte²² delegate și modificate referitoare la Cadrul de interoperabilitate. Lucrările au înregistrat progrese constante în ceea ce privește elaborarea manualului practic pentru implementarea și gestionarea componentelor de interoperabilitate, prima sa versiune fiind așteptată până la jumătatea anului 2024, iar instrumentul de diseminare online pentru manualul de interoperabilitate și alte manuale a înregistrat, de asemenea, progrese. Stadiul punerii în aplicare a regulamentelor în rândul statelor membre arată că există un grup mic de state membre fruntașe, iar un grup mare înregistrează progrese mai modeste. Acest lucru nu reprezintă încă un motiv de îngrijorare, dar este necesară o monitorizare atentă.

Impactul obligației de a verifica manual legăturile generate de MID privind operațiunile comerciale ale autorităților afectate este considerat substanțial. Prima anchetă aprofundată privind nivelurile de pregătire a avut rezultate pozitive, deoarece statele membre depun eforturi ținând seama de aceste noi obligații, dar lucrările pregătitoare sunt departe de a fi finalizate. Deși noua dată pentru punerea în funcțiune a componentelor de interoperabilitate, în special a MID, oferă o

²¹ Al optulea raport intermediar privind dezvoltarea interoperabilității în conformitate cu articolul 78 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/817 și cu articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/818 (2023-215).

²² C(2021)4982, C(2021)5052 și C(2021)6176. A se vedea nota de subsol 14 pentru titlurile complete.

perioadă suplimentară de pregătire, acest lucru nu ar trebui să conducă la o încetinire a ritmului proiectului.

Comisia va continua să monitorizeze îndeaproape progresele înregistrate și să evalueze riscurile pentru punerea în aplicare a regulamentelor. Comisia va continua să colaboreze periodic cu toate părțile interesate vizate, pentru a coordona și a monitoriza acțiunile, pentru a identifica domeniile potențial dificile, pentru a reduce riscurile legate de realizarea interoperabilității, precum și pentru a sprijini punerea în aplicare eficientă și la timp a tuturor proiectelor, în conformitate cu calendarul convenit. De asemenea, Comisia va informa periodic Consiliul și Parlamentul European cu privire la progresele înregistrate prin intermediul rapoartelor anuale și în cursul reuniunilor comitetelor și grupurilor sale de experți.